

Avrupa Birliği ile birlikte ortak
finanse edilmektedir

Avrupa Konseyi ile birlikte
ortak finanse edilmekte ve
uygulanmaktadır

Savunmasız Toplulukların Güçlendirilmesi: Arttırılmış Farkındalık ve Hukuki Yardıma Erişilebilirlik Yoluyla Çocuk Ticaretiyle Mücadele Projesi

SAVUNMASIZ TOPLULUKLARIN GÜÇLENDİRİLMESİ: ARTTIRILMIŞ FARKINDALIK
VE HUKUKİ YARDIMA ERİŞEBİLİRLİK YOLUYLA ÇOCUK TİCARETİYLE MÜCADELE PROJESİ

Bu yayın, Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyinin mali desteğiyle hazırlanmıştır. Bu içeriğin sorumluluğu yazar(lar)a aittir. Burada ifade edilen görüşler, hiğbir şekilde, Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyinin resmi görüşünü yansıtmemektedir.

Bu yayın, Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyinin Yatay Destek Ortak Programı çerçevesinde yürütölen "Türkiye'de Göç Bağlamında İnsan Haklarının Korunmasının Güçlendirilmesi" projesi tarafından sağlanan hibe kapsamında yalnızca Uluslararası Çocuk Merkezi tarafından hazırlanmıştır.

Editörler ve Hazırlayanlar

Av. Iřıl Nur Kurnaz
Av. Ceren Fırat Ayten

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR	5
TEMEL TANIMLAR	7
ÖNSÖZ	9
TEŞEKKÜR	9
GİRİŞ	11
Eğitim Rehberinin Amacı	11
Eğitim materyalinin içeriği.....	11
Eğitim Rehberinin Amacı	12
OTURUM 1: TANIŞMA VE EĞİTİMİN HEDEFLERİ	13
A. Oturum Planı	13
B. Aktivitelerin Açıklaması.....	13
1. Amaç:	13
2. Kısa Oturum Özeti.....	13
3. Uygulama.....	13
OTURUM 2: TEMEL KAVRAMLARLA İNSAN TİCARETİ	15
A. Oturum Planı	15
B. Aktivitelerin Açıklaması.....	15
1. Amaç:	15
2. Oturum Hazırlanması.....	16
3. Kısa Oturum Özeti.....	16
4. Uygulama.....	16
BİLGİ NOTU.....	17
OTURUM 3: İNSAN TİCARETİNİN GÖRÜNÜMLERİ VE İSTATİSTİKLERİ	18
A. Oturum Planı	18
B. Aktivitelerin Açıklaması.....	18
1. Amaç:	18
2. Oturum Hazırlanması.....	18
3. Kısa Oturum Özeti.....	19
4. Uygulama.....	19
BİLGİ NOTU.....	19
OTURUM 4: CİNSEL AMAÇLARLA ÇOCUK TİCARETİ	21
A. Oturum Planı	21
B. Aktivitelerin Açıklaması.....	21
1. Amaç:	21
2. Oturum Hazırlanması.....	22
3. Kısa Oturum Özeti.....	22
4. Uygulama.....	22
BİLGİ NOTU.....	23
OTURUM 5: HUKUKİ MEKANİZMALAR VE HUKUKİ MEKANİZMALARA ERİŞİMİN SAĞLANMASI	24
A. Oturum Planı	24
B. Aktivitelerin Açıklaması.....	25
1. Amaç:	25
2. Oturum Hazırlanması.....	25
3. Kısa Oturum Özeti.....	25
4. Uygulama.....	25
BİLGİ NOTU.....	26

KISALTMALAR

BM	: Birleşmiş Milletler
CAÇT	: Cinsel Amaçlarla Çocuk Ticareti
ÇEZE	: Çocuk Yaşta, Erken ve Zorla Evlilikler
PPT	: PowerPoint
STK	: Sivil Toplum Kuruluşu
TCK	: Türk Ceza Kanunu
UÇM	: Uluslararası Çocuk Merkezi

TEMEL TANIMLAR

Çocuk: Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına dair Sözleşme'nin Birinci Maddesine göre 18 yaşına ulaşınca kadar her insan çocuktur.

Çocuk cinsel istismarı: Çocuğun ne olduğunu kavrayamadığı, bilgilenmiş rıza veremeyeceği, gelişimsel olarak hazır olmadığı cinsellik içeren bir fiile, çocukla sorumluluk ya da güven ya da güç ilişkisi içinde olan birinin çocuğu dahil etmesidir.

Çocuk cinsel sömürüsü: Kazanç sağlamak için yapılan çocuk cinsel istismarıdır. Örneğin; cinsel içerikli görüntü ile turizm ve seyahat sektöründe çocuk ticareti, evlilik kisvesi altında çocuğun satılması, işyerinde ekonomik gücü kullanarak yapılan çocuk cinsel istismarı.

Çocuk ticareti: Çocuğun sömürü amaçlı bir yerden bir yere taşınarak alınıp satılması, temini, devredilmesi, barındırılması veya teslim alınmasını da içerebilen bir suçtur. Çocuk söz konusu olduğunda hazırlama, kandırma, etkileme ya da rıza olup olmaması aranmaz, suç işlenmiş sayılır.

Çocuk yaşta evlilik: Taraflardan en az birinin çocuk olduğu hem resmi hem de gayri resmi evliliklere denir.2 5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanunu'na göre "Daha erken yaşta ergin olsa bile, on sekiz yaşını doldurmamış kişi" çocuktur. Dolayısıyla çocuk yaşta evlilik, taraflardan birinin 18 yaşından küçük olduğu evliliği ifade eder. Bu evliliğin yasal olarak mümkün olması veya resmi nikâh ile gerçekleşmesinin bir önemi olmadığı gibi, çocuğun istek ya da rızasından da bahsedilemez.

Erken evlilik: Henüz evliliğin getireceği sorumlulukları üstlenebilecek gelişim düzeyinde olmayan kişilerin evliliklerini ifade eder.

Ev içi şiddet: Eylemi gerçekleştiren, şiddete maruz bırakılanla aynı ikametgâhı paylaşmakta olsun veya olmasın, daha önce paylaşmış olsun veya olmasın, aile içinde veya aile biriminde, mevcut veya daha önceki eşler, birlikte yaşayan bireyler arasında meydana gelen fiziksel,cinsel, psikolojik,dijital veya ekonomik şiddet eylemleridir.

Kadınlara Karşı Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet: Bir kadına, kadın olduğu için yöneltilen veya kadınları orantısız bir biçimde etkileyen şiddet

Toplumsal cinsiyet: Zaman, kültür, aile ve diğer faktörlere bağlı olarak değişebilen; kadınlar ve erkekler arasındaki sosyal, kültürel ve davranışsal farklılıkların toplumsal düzeydeki yönlerini vurgulayan bir kavramdır.

Toplumsal cinsiyet eşitliği: Kadın ve erkeklerin eşit haklar, sorumluluklar ve fırsatlara sahip olması anlamına gelir.

Zorla evlilik: İki kişiden en az birinin evlilik için tam ve özgür rıza göstermediği evlilik türüdür.

ÖNSÖZ

Küreselleşme ve dijitalleşme, insan haklarının korunmasında yeni fırsatlar yaratmış olsa da, beraberinde karmaşık sorunları da getirmiştir. Savaşlar, göçler, iklim krizleri ve ekonomik eşitsizlikler gibi küresel sorunlar, insan haklarının ihlalinin daha derin ve görünür hale getirmiştir. Bu ihlallerden biri olan insan ticareti, toplumların en savunmasız kesimlerini hedef almakta ve insan onurunu yok saymaktadır.

Kadınlar, çocuklar ve göçmenler, insan ticaretinin en yaygın mağdurları arasında yer almakta; bu suç, onların fiziksel, ruhsal ve sosyal bütünlüklerini derinden sarsmaktadır. İnsan ticareti yalnızca bireysel değil, toplumsal dokuyu da tehdit eden bir gerçekliktir. Bu nedenle, bu suçla mücadelede kapsamlı ve insan odaklı çözümler geliştirmek, hepimizin ortak sorumluluğudur.

Uluslararası Çocuk Merkezi olarak, çocukların temel haklarını güvence altına almak ve onları geleceğin eşitlikçi bir dünyasına hazırlamak için çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Avrupa Konseyi'nin desteğiyle hayata geçirdiğimiz "Savunmasız Toplulukların Güçlendirilmesi: Arttırılmış Farkındalık ve Hukuki Yardıma Erişilebilirlik Yoluyla Çocuk Ticaretiyle Mücadele" projesi, bu misyonun bir parçası olarak insan ticaretine karşı somut adımlar atmayı hedeflemektedir. Proje kapsamında göçmenler, mülteciler, kadınlar ve çocukların yaşadıkları zorlukları anlamaya, karşılaştıkları riskleri azaltmaya ve onlara daha iyi bir koruma sağlamaya odaklanıyoruz.

Bu bağlamda gerçekleştirdiğimiz eğitici eğitimi, katılımcıların hem teorik bilgi edinmesini hem de sahada etkili yöntemler geliştirmesini amaçlamaktadır. İnsan ticaretiyle mücadelede farkındalık yaratmak, mağdurlara ulaşmak ve toplumsal dayanışmayı artırmak için birlikte çalışmanın gücüne inanıyoruz.

Bu eğitim programının, insan ticaretiyle mücadelenin farklı boyutlarına ışık tutması ve hak ihlallerine karşı çözüm üretmek isteyen herkese katkı sağlaması dileğiyle, programa destek veren tüm paydaşlara teşekkür ederiz.

Prof. Dr. Tomris Türmen
Uluslararası Çocuk Merkezi Başkanı

TEŞEKKÜR

Çalışmanın gerçekleştirilmesinde destek sağlayan Avrupa Konseyi'ne çok teşekkür ederiz.

Uluslararası Çocuk Merkezi

GİRİŞ

Eğitim Rehberinin Amacı

Uluslararası Çocuk Merkezi tarafından yürütülen Avrupa Konseyi tarafından desteklenen Savunmasız Toplulukların Güçlendirilmesi: Arttırılmış Farkındalık ve Hukuki Yardıma Erişilebilirlik Yoluyla Çocuk Ticaretiyle Mücadele” projesi, küreselleşen dünyada en yaygın insan hakkı ihlallerinden biri olan insan ticareti ve çocuk ticaeti ile mücadele için farkındalık geliştirmeye, cinsel amaçlı çocuk ticareti suçu ve insan ticareti suçu hakkında bilgi edinerek bu bilgi ekseninde hukuki mekanizmalara erişimin etkili olarak sağlanabilmesini amaçlamaktadır.

Bu eğitim materyali, eğitici eğitimlerinin geliştirilmesinde kolaylaştırıcılar için genel bir kılavuz olması amacıyla hazırlanmıştır.

Eğitim materyalinin içeriği

Eğitim materyali, 5 modülden oluşmaktadır. Bu Rehberde yetişkin öğrenimine yönelik oturum planları, öğrenim hedefleri ile konu hakkında bilimsel notlar yer almaktadır. Her bir modül katılımcılar için detaylı öğrenim hedefleri, örnek oturum planı ve çeşitli etkileşimli aktiviteleri içerir. Oturum planları ve aktiviteler sadece bu proje için hazırlanmış olup, eğitimin verileceği gruba, eğitim için ayrılmış zamana, grubun seviyesi ve grup içi dinamiklere göre değiştirilip uyarlanması önerilir.

Oturum planlarının başında oturumun amaç ve öğrenim hedeflerinin katılımcılara aktarılması gerekmektedir. Böylece katılımcılar oturumu sonunda sahip olacağı bilgileri öğrenirler. Oturumların başında etkili bir giriş ile katılımcıların oturma olan ilgisi arttırılır. Giriş bölümünde genellikle interaktif eğitim teknikleri kullanılarak öğrenim hedeflerine en iyi ulaşmayı sağlayacak aktiviteler ile konunun ana bölümü işlenir ve konunun sonunda anahtar noktaları toplayan etkili bir özet yapılır.

Yetişkin eğitiminin bir diğer özelliği ise ısınma egzersizlerinin kullanılmasıdır. Isınma egzersizleri ile grup içindeki etkileşim arttırılacak katılımcıların yeni bir konuya odaklanmalarına yardımcı olacaktır.

Eğitim Programı

09.00- 9.15	Kayıt
9.15- 10.00	Oturum 1
	Eğitim Açılışı, Tanışma, Grup Kuralları, İlk Test, Beklentiler
10.00- 10.45	Oturum 2
	Temel Kavramlarla: İnsan Ticareti
10.45-11.00	Kahve Arası
11.00- 11.45	Oturum 3
	İnsan Ticaretinin Görünümleri ve İstatistikleri
11.45- 12.45	Öğle Yemeği
12.45- 13.30	Oturum 4
	Cinsel Amaçlarla Çocuk Ticareti
13.30- 13.45	Kahve Arası
13.45- 14.30	Oturum 5
	Hukuki Mekanizmalar ve Hukuki Mekanizmalara Erişimin Sağlanması
14.30- 14.45	Kahve Arası
14.45- 15.15	Oturum 6
	Günün Değerlendirilmesi
	Kapanış
	Geri Bildirimler
	Sertifika Töreni

OTURUM 1: TANIŞMA VE EĞİTİMİN HEDEFLERİ

Öğrenim hedefleri

Bu oturumun sonunda katılımcılar:

- Eğitimin kapsamı ve amaçlarını anlayabilmeli
- Eğitim ile ilgili beklentilerini dile getirebilmeli
- Kolaylaştırıcılar ve diğer katılımcılar ile tanışıp kendini rahat hissedebilmeli ve böylece öğrenmeye, diyaloga ve deneyimlerini paylaşmaya açık hale gelebilmelidir.

A. Oturum Planı

Aktivite	Doküman/Malzeme	Süre
1. Açılış Konuşması		5 dk.
2. Tanışma	Yumuşak top Yazı tahtası kağıdı ¹	20 dk.
3. Grup Kuralları	Yazı tahtası kağıdı	5 dk.
4. Beklentiler ve eğitimin amaçları /ilk test	Yazı tahtası kağıdı Eğitim programı	15 dk.

B. Aktivitelerin Açıklaması

1. Amaç:

Bu aktivitenin amacı, daha önce birbirini tanımayan, eğitim için bir araya gelmiş katılımcıların tanışmasını ve eğitime ısınmalarını sağlama, eğitim beklentilerini almaktır.

2. Kısa Oturum Özeti

Bu oturumda, grubun tanışması amaçlanır. Katılımcıların konuyla ilgili bilgi ve farkındalık düzeyine yönelik ilk test uygulanır. Eğitimden beklentiler alınarak, izleyen oturumlarda üzerinde durulacak metot ve bilgiler konusunda eğiticinin dikkatine sunulur.

3. Uygulama

Açılış Konuşması: Uluslararası Çocuk Merkezi'nden bir yetkili projeyi, projenin ana hedeflerini ve eğitim dışındaki diğer proje faaliyetlerini kısaca tanıtır.

Tanışma

Aktiviteye kolaylaştırıcılar kendilerini tanıtarak başlarlar. Daha sonra katılımcıların kendini tanıtmalarına geçilir. Küçük yumuşak top rastgele bir katılımcıya atılır. Katılımcıların isimlerini söylemeleri ve kendilerini tanıtmaları ile bu eğitime katılma sebeplerinin kısaca söylenmesi istenir.

¹ Yazı tahtası kağıdından kast edilen Flipchart ve gerekli tüm ek malzemeler (keçeli kalemler), bant, kağıt, post-it vb.

Grup Kuralları

Eğitim süresi boyunca eğitim salonunda katılımcı ve kolaylaştırıcılardan beklenenlerin saptanması ve bunun yazılı olarak salonun görünen bir yerine asılması sağlanır. Örneğin: saatlere uyulması, telefonların sessize alınması gibi.

Beklentiler ve Eğitimin Hedefleri

Bu aktivite ile katılımcıların beklentilerini dile getirmeleri, aynı eğitime katılanların birbirinden farklı beklentilere sahip olabileceğinin gösterilmesi ve eğitimin hedeflerinin ve oturumların kısaca tanıtılması sağlanır.

- Katılımcılar küçük gruplara ayrılır, her gruba bir yazı tahtası kağıdı verilir.
- 10 dakika içerisinde eğitimden beklentilerini yazı tahtasına listelemeleri istenir. Her gruptan bir sözcü seçmesi istenir.
- Süre sona erdiğinde grup sözcüleri çok kısa bir şekilde (1'er dk) grup üyelerinin beklentilerini sunarlar. Tahtalardan koparılan kağıtlar eğitimin olduğu odanın duvarlarına yapıştırılır
- Kolaylaştırıcılar kısaca eğitimin hedeflerini açıklar ve eğitim programının üzerinden geçerler.

OTURUM 2: TEMEL KAVRAMLARLA İNSAN TİCARETİ

Öğrenim hedefleri

Bu oturumun sonunda katılımcılar:

- İnsan ticareti tanımını yapabilmeli, insan ticaretinin temel sebeplerini tanımlayabilmeli
- İnsan ticaretinin ihlal ettiği temel insan haklarına yönelik tartışma yürütebilmeli
- İnsan ticareti mağdurları ile ilgili bilgi sahibi olabilmeli
- İnsan ticaretinin sonuçları ile ilgili tartışma yürütebilmeli

Bu hedefler, katılımcıların eğitim sonunda sahip olması gereken bilgi ve becerileri kapsamaktadır.

A. Oturum Planı

Aktivite	Süre	Eğitim Yöntemi	Materyaller
Aktivite 1			
Giriş (Temel İnsan Hakları ve insanlık onuru nedir?)	5 dk.	Soru - Cevap	Flipchart ya da PPT
Aktivite 2			
İnsan Ticareti ile ilgili temel kavramlar	35 dk.	Sunum	PPT, Notebook, projeksiyon
Aktivite 3			
Özet	5 dk.	Soru-cevap	Flipchart ya da PPT

B. Aktivitelerin Açıklaması

1. Amaç:

İnsan ticareti, günümüzün en ciddi sosyal sorunlarından biri olup, bireylerin temel haklarını ihlal eden ve toplumsal dokuyu zedeleyen bir suçtur. Bu modül, katılımcılara insan ticareti konusunda kapsamlı bir bilgi ve farkındalık kazandırmayı hedeflemektedir.

- **İnsan ticareti kavramının derinlemesine anlaşılması:** Katılımcılara, insan ticaretinin tanımı, çeşitleri, nedenleri ve sonuçları hakkında doğru ve güncel bilgiler sunarak konuya dair temel bir kavrayış sağlamak.
- **İnsan ticaretinin farklı boyutlarının incelenmesi:** Cinsel sömürü, zorla çalıştırma, organ ticareti gibi farklı insan ticareti türlerinin özellikleri, etkileri ve yaygınlık alanları hakkında bilgi vermek.
- **İnsan ticaretinin bireysel ve toplumsal etkileri üzerine farkındalık yaratmak:** İnsan ticaretinin mağdurları üzerindeki psikolojik, sosyal ve ekonomik etkilerinin yanı sıra, toplumun genel yapısı üzerindeki olumsuz sonuçlarını vurgulamak.
- **İnsan ticaretine karşı mücadelede bireysel ve toplumsal sorumluluk bilinci oluşturmak:** Katılımcılarda, insan ticaretine karşı mücadelede aktif rol alma ve farkındalık yaratma konusunda bir bilinç oluşturmak.

- **İnsan ticareti mağdurlarına yönelik destek hizmetleri ve yasal düzenlemeler hakkında bilgi vermek:** Mağdurların korunması ve rehabilite edilmesi için yapılan çalışmalar, mevcut yasal düzenlemeler ve destek mekanizmaları hakkında bilgi sunmak.
- **Önyargıları kırmak ve empati geliştirmek:** İnsan ticareti mağdurlarına yönelik önyargıları kırmak, empati kurma becerilerini geliştirmek ve mağdurların yaşadığı zorlukları daha iyi anlamalarını sağlamak.
- **Güvenli iletişim ve problem çözme becerilerini geliştirmek:** Katılımcılara, insan ticareti durumlarında nasıl davranmaları gerektiği, güvenli iletişim kurma ve problem çözme becerileri konusunda bilgi ve beceri kazandırmak.
- **Aile, okul ve toplumda farkındalık yaratmak:** Katılımcıların, aileleri, arkadaşları ve çevrelerindeki insanları insan ticareti konusunda bilgilendirerek, daha geniş bir kitleye ulaşmalarını sağlamak.

2. Oturum Hazırlanması

Aşağıda yer alan kontrol çizelgesi izlenmelidir. Listede önemli bilgiler, hatırlatmalar ve bu oturum için gerekli olan material ve ekipman yer almaktadır. Oturum başlamadan bir gün önce listedeki materyallerin hazır olduğundan emin olmanız tavsiye edilir.

a. Gerekli material ve ekipman

Materyaller ve ekipman:

- i. Notebook
- ii. Projeksiyon Cihazı
- iii. Flipchart ve kağıtları

b. Oturum öncesi hazırlık

Sunumların ve ilgili dökümanları kontrol edin.

3. Kısa Oturum Özeti

Bu oturumda, insan ticareti ile ilgili temel kavramlar, sebepler, sonuçlar ve bu suçunun boyutlarına yönelik bilgi verilmesi amaçlanmaktadır.

Aynı zamanda bu suçun insan hakları ve insanlık onuru ile doğrudan yıkıcı bağının tanınması amaçlanmaktadır.

4. Uygulama

AKTİVİTE 1: Giriş

Süre: 5 dk.

Eğitimci kendisini tanıtarak, konunun önemini ve gündemi aktararak oturuma başlayacaktır. Temel İnsan Hakları ve insanlık onuru kavramlarının katılımcılar tarafından tanımlanması ve bu kavramlar ile insan ticareti arasındaki bağa yönelik sorgulamaların yapılması istenecektir.

AKTİVİTE 2: Temel Kavramlarla İnsan Ticareti

Süre: 35 dk.

Katılımcılara, insan ticareti ekseninde eğitim süresince kullanılacak kavramlar ile bu suçun neden ve sonuçları hakkında, ulusal ve uluslararası perspektiften bilgilerin aktarılacağı sunum yapılacaktır.

AKTİVİTE 3: Özet

Süre: 5 dk.

Katılımcılar tarafından yöneltilecek sorulara yanıtlar verilerek oturum sona erdirilir.

BİLGİ NOTU

Avrupa Konseyi ve Birleşmiş Milletler düzenlemelerinde insan ticareti ile ilgili şu ortak tanım yapılmaktadır:

“(a) İnsan ticareti; kuvvet kullanarak veya kuvvet kullanma tehdidi ile veya diğer bir biçimde zorlama, kaçırma, hile, aldatma, nüfuzu kötüye kullanma, kişinin çaresizliğinden yararlanma veya başkası üzerinde denetim yetkisi olan kişilerin rızasını kazanmak için o kişiye veya başkalarına kazanç veya çıkar sağlama yoluyla kişilerin istismar amaçlı temini, bir yerden bir yere taşınması, devredilmesi, barındırılması veya teslim alınması anlamına gelir. İstismar terimi, asgari olarak, başkalarının fuhuşunun istismar edilmesini veya cinsel istismarın başka biçimlerini, zorla çalıştırmayı veya hizmet ettirmeyi, esareti veya esaret benzeri uygulamaları, kulluğu veya organların alınmasını içerecektir.

(b) İnsan ticaretinin (a) bendinde belirtilen yöntemlerden herhangi biriyle yapılmış olması halinde, mağdurun bu istismara razı olup olmaması durumu değiştirmeyecektir.

(c) Bu maddenin (a) bendinde öngörülen yöntemlerden herhangi birini içermese bile, çocuğun istismar amaçlı temini, bir yerden bir yere taşınması, devredilmesi, barındırılması veya teslim alınması “insan ticareti” olarak kabul edilecektir.

(d) On sekiz yaşının altındaki herkes “çocuk” kabul edilecektir.

Bu ortak tanımda, insan kaçakçılığının oluşması için araç fiil, amaç fiil ve suç eylemi olarak üç unsur belirlemiştir. Uygulamada ve kavram ekseninde **göçmen kaçakçılığı** ile **insan ticareti** sık sık eşanlamı gibi kullanılmaktaysa da bu doğru değildir. Göçmen kaçakçılığı, kaçakçı ile göçmen arasındaki ilişkinin sınırdan geçişle beraber sona erdiği bir ticari ilişki olarak tarif edilmekteyken, insan tacirleri ve insan ticareti mağdurları arasındaki ilişki tacirin insandan sürekli bir kar sağladığı sömürü ilişkisi olarak tarif edilir.²

Avrupa Konseyi'nin İnsan Ticaretine Karşı Eylem Sözleşmesi, insan ticaretini bir insan hakkı ihlali olarak tanımlar. Bu durumda da mağdurlara yardım, mağdurların insan haklarının korunması ve odaklanması gibi yükümlülükleri taraf devletlere getirir. Özel ve bağlayıcı önlemler, tanıkların korunması, yasal çerçevenin oluşturulması, etkin ve bağımsız izleme mekanizmasının varlığının garanti altına alınması bu Sözleşme'yi önemli kılar.

² Toolkit to Combat Trafficking in Persons, UN Office on Drugs and Crime New York, 2008, s. 4.; TİHEK Ulusal Raporu s.14.

OTURUM 3: İNSAN TİCARETİNİN GÖRÜNÜMLERİ VE İSTATİSTİKLERİ

Öğrenim hedefleri

Bu oturumun sonunda katılımcılar:

- İnsan ticaretinin görünüm biçimlerini açıklayabilmeli
- İnsan ticaretinin toplumsal cinsiyet başta olmak üzere yoksulluk ve eşitsizliklerle ilişkisini yorumlayabilmeli
- Güncel istatistik verileriyle bu suçun önemini ve bu suçla mücadelenin gereğini kavrayabilmeli

Bu hedefler, katılımcıların eğitim sonunda sahip olması gereken bilgi ve becerileri kapsamaktadır.

A. Oturum Planı

Aktivite	Süre	Eğitim Yöntemi	Materyaller
Aktivite 1			
Giriş	5 dk.	Soru - Cevap Sunum	
Aktivite 2			
İnsan Ticaretinin görünümüleri ve istatistikleri	35 dk.	Sunum Tartışma	Flipchart, Boya Kalemleri
Aktivite 3			
Özet	5 dk.	Oturum Değerlendirme	

B. Aktivitelerin Açıklaması

1. Amaç:

İnsan ticareti suçunun ulusal ve uluslararası raporlar ve verilerle desteklenerek; önemini ve bu suçla mücadelenin gereğini katılımcılara açıklamak gerekmektedir. Bu oturumda insan ticareti suçunun, farklı görünümlere sahip olsa da en nihayetinde düzenleme biçimi ve mücadele konusunda geliştirilen ulusal ve uluslararası mekanizmalara işaret edilecektir.

2. Oturum Hazırlanması

Aşağıda yer alan kontrol çizelgesi izlenmelidir. Listede önemli bilgiler, hatırlatmalar ve bu oturum için gerekli olan material ve ekipman yer almaktadır. Oturum başlamadan bir gün önce listedeki materyallerin hazır olduğundan emin olmanız tavsiye edilir.

a. Gerekli material ve ekipman

Materyaller ve ekipman:

- i. Flipchart ve kağıtları
- ii. Boya Kalemleri

b. Oturum öncesi hazırlık

Materyalleri kontrol edin.

3. Kısa Oturum Özeti

Bu oturumda, insan ticareti suçunun önemi, bu suçun günümüzdeki etkileri ve görünüm biçimleri konusunda bilgilendirme yapılacaktır.

4. Uygulama

AKTİVİTE 1: Giriş

Süre: 5 dk.

Eğitimci kendisini tanıtarak, konunun önemini ve gündemi aktararak oturuma başlayacaktır.

AKTİVİTE 2: İnsan Ticaretinin görünümü ve istatistikleri

Süre: 30 dk.

İnsan ticareti suçunun ulusal ve uluslararası raporlar ve verilerle desteklenerek; önemini ve bu suçla mücadelenin gereğini katılımcılara açıklamak gerekmektedir. Bu oturumda insan ticareti suçunun, farklı görünümlere sahip olsa da en nihayetinde düzenleme biçimi ve mücadele konusunda geliştirilen ulusal ve uluslararası mekanizmalara işaret edilecektir.

AKTİVİTE 3: Özet

Süre: 10 dk.

Katılımcılardan etkinlikle ilgili düşüncelerini ve öğrendiklerini paylaşımlarını isteyin.

BİLGİ NOTU

İnsan ticareti, modern kölelik olarak da adlandırılan, bireylerin temel haklarını ihlal eden ve onları sömüren bir suçtur. Bu suç, farklı şekillerde ve birçok alanda ortaya çıkabilmektedir. İnsan ticareti, genellikle güç kullanma, tehdit, aldatma veya kişinin çaresizliğinden yararlanma gibi yöntemlerle gerçekleştirilir.

Zorla Çalıştırma: İnsanlar, borçlandırma, tehdit veya şiddet yoluyla fabrikalarda, tarım işlerinde, ev hizmetlerinde veya inşaat sektöründe zorla çalıştırılır. Çocuk işçiliği de emek sömürsünün bir türüdür.

Cinsel Sömürü: En yaygın görülen insan ticareti türlerinden biridir. Kadınlar ve kız çocukları başta olmak üzere, kişiler zorla veya kandırılarak fuhuşa sürülür, pornografik materyallere çekilir veya cinsel amaçlı sömürülür.

Kölelik ve Benzeri Uygulamalar: Kişiler, borç karşılığında veya başka nedenlerle özgürlüklerinden mahrum bırakılır ve istemeden çalıştırılır. Ev içi kölelik, tarım işçiliği ve borç köleliği bu türün örnekleridir.

Organ ve Doku Ticareti: Kişilerin organları veya dokuları, zorla veya rızaları alınmadan çıkarılarak satılır.

Zorla Evlendirme: Özellikle kız çocukları, aileleri veya başka kişiler tarafından zorla evlendirilir. Bu durum, çocuk gelinlerin eğitimden mahrum kalmasına, sağlık sorunlarına ve şiddete maruz kalmasına neden olur.

Çocuk Askerlik: Çocuklar, silahlı çatışmalarda kullanılmak üzere kaçırılır veya zorla askere alınır.

Dilendirme: Çocuklar veya engelli bireyler, yetişkinler tarafından zorla dilendirmeye teşvik edilir.

İnsan ticareti mağdurları, yaşadıkları süreç boyunca derin psikolojik travmalar geçirirler. Bu travmalar, mağdurların yaşamları boyunca onları etkileyen anksiyete, depresyon, travma sonrası stres bozukluğu gibi psikiyatrik rahatsızlıklara yol açabilir. Ayrıca, suçluluk duygusu, güvensizlik, öz saygılarının düşmesi gibi duygusal zorluklar da yaşarlar.

İnsan ticareti mağdurları, fiziksel şiddet, kötü beslenme, yetersiz sağlık hizmetleri ve hijyen koşulları nedeniyle çeşitli sağlık sorunlarıyla karşılaşabilirler. Cinsel yolla bulaşan hastalıklar, hamilelik, kürtaj, iş kazaları ve kronik ağrılar bu etkilerin başlıcalarıdır.

İnsan ticareti mağdurları, ailelerinden ve sosyal çevrelerinden koparılırlar. Toplumsal stigma, ayrımcılık ve suçlu olarak görülme korkusu nedeniyle sosyal hayata yeniden uyum sağlamakta güçlük çekerler.

İnsan ticareti, mağdurların ekonomik olarak sömürülmesine neden olur. Mağdurlar, düşük ücretle veya hiç ücret almadan çalıştırılırlar. Bu durum, mağdurların yoksulluk içinde yaşamalarına ve gelecekleri için herhangi bir plan yapamamalarına yol açar.

İnsan ticareti, uluslararası ve ulusal düzeyde suç olarak kabul edilir. Birçok ülke, insan ticaretiyle mücadelede yönelik yasalar çıkarmıştır. Bu yasalar, insan ticaretinin farklı aşamalarını (kaçırma, taşıma, barındırma, sömürme) suç sayar ve faileri cezalandırır.

İnsan ticaretinin birçok nedeni vardır. Bunlar arasında yoksulluk, eşitsizlik, eğitimsizlik, göç, çatışmalar, organize suç örgütlerinin varlığı ve talep gibi faktörler sayılabilir.

İnsan ticaretinin önlenmesi için uluslararası işbirliği, yasal düzenlemeler, farkındalık yaratma çalışmaları ve mağdurlara yönelik destek hizmetleri büyük önem taşımaktadır. Eğitim, yoksulluğun azaltılması, eşitsizliklerin giderilmesi ve göç yönetiminin iyileştirilmesi gibi önlemler de insan ticaretinin önlenmesine katkıda bulunabilir. İnsan ticareti, çok yönlü ve karmaşık bir suç olup, bireysel, toplumsal ve uluslararası çabalarla mücadele edilmesi gereken bir sorundur. Bu konuda farkındalık yaratmak ve mağdurlara yardım etmek herkesin görevidir.

OTURUM 4: CİNSEL AMAÇLARLA ÇOCUK TİCARETİ

Öğrenim hedefleri

Bu oturumun sonunda katılımcılar:

- Bu ciddi insan hakları ihlalinin nedenlerini, etkilerini ve çözüm yollarını öğrenirler
- Çocukların ticaretine yol açan sosyal, ekonomik ve hukuki faktörler analiz edilerek farkındalık oluştururlar
- Bu soruna karşı ulusal ve uluslararası düzeyde alınan önlemler, mevcut yasal çerçeve ve uygulamalardaki eksiklikler tartışılır
- Çocukların korunması için etkili politikaların geliştirilmesi, kolluk kuvvetleri ve adli merciler arasındaki iş birliğinin güçlendirilmesi ve toplumsal bilinç oluşturulması için tartışma yürütebilirler
- Mağdurların haklarına erişimlerini sağlamaya yönelik rehabilitasyon ve destek hizmetlerinin artırılması için fikir yürütürler

Bu hedefler, katılımcıların eğitim sonunda sahip olması gereken bilgi ve becerileri kapsamaktadır.

A. Oturum Planı

Aktivite	Süre	Eğitim Yöntemi	Materyaller
Aktivite 1			
Giriş	5 dk.	Soru - Cevap	PPT, Notebook, projeksiyon
Aktivite 2			
Cinsel amaçlarla çocuk ticareti	35 dk.	Sunum	
Aktivite 3			
Özet	5 dk.	Oturum Değerlendirme	

B. Aktivitelerin Açıklaması

1. Amaç:

Cinsel amaçlarla çocuk ticareti konusundaki bu oturumun temel amacı, bu ciddi insan hakları ihlalinin nedenlerini, etkilerini ve çözüm yollarını kapsamlı bir şekilde ele almaktır. Oturumda, çocukların ticaretine yol açan sosyal, ekonomik ve hukuki faktörler analiz edilerek farkındalık yaratılması hedeflenir. Ayrıca, bu soruna karşı ulusal ve uluslararası düzeyde alınan önlemler, mevcut yasal çerçeve ve uygulamalardaki eksiklikler tartışılır. Çocukların korunması için etkili politikaların geliştirilmesi, kolluk kuvvetleri ve adli merciler arasındaki iş birliğinin güçlendirilmesi ve toplumsal bilinç oluşturulması oturumun önemli amaçlarından biridir. Bunun yanı sıra, mağdurların haklarına erişimlerini sağlamaya yönelik rehabilitasyon ve destek hizmetlerinin artırılması da oturumun öncelikleri arasında yer alır. Oturum, tüm bu hususları ele alarak çocukların cinsel sömürüden korunması için somut adımlar atılmasına katkı sağlamayı amaçlar.

2. Oturum Hazırlanması

Aşağıda yer alan kontrol çizelgesi izlenmelidir. Listede önemli bilgiler, hatırlatmalar ve bu oturum için gerekli olan material ve ekipman yer almaktadır. Oturum başlamadan bir gün önce listedeki materyallerin hazır olduğundan emin olmanız tavsiye edilir.

a. Gerekli material ve ekipman

Materyaller ve ekipman:

- i. PPT
- ii. Notebook,
- iii. Projeksiyon
- iv. Kağıt, kalem, poster kağıdı ve marker

b. Oturum öncesi hazırlık

Materyalleri kontrol edin.

3. Kısa Oturum Özeti

Bu oturumda, cinsel amaçlarla çocuk ticareti (CAÇT) konusunun insan hakları boyutu ve hukuki çerçevesi detaylı bir şekilde ele alınmıştır. Çocuk ticareti, çocukların sömürü amacıyla alınıp satılması ve taşınmasıyla insanlık onurunu zedeleyen ağır bir suç ve insan hakları ihlali olarak tanımlanmıştır. CAÇT, modern çağda köleliğin bir türü olup fuhuş, pornografi ve diğer cinsel sömürü biçimlerini içermektedir.

Oturumda, bu suçun temel nedenleri arasında ekonomik eşitsizlik, yoksulluk, eğitim eksikliği, toplumsal cinsiyet eşitsizliği ve yetersiz hukuki koruma mekanizmaları olduğu vurgulanmıştır. Ayrıca, çocuk ticaretinin zorla çalıştırma, evlilik kisvesi altında satılma, silahlı çatışmalarda kullanılma gibi farklı biçimlerde kendini gösterebildiği belirtilmiştir.

Bu suçun önlenmesi için ulusal ve uluslararası düzeydeki hukuki düzenlemeler, özellikle BM Çocuk Haklarına Dair Sözleşme ve İnsan Ticaretine Karşı Palermo Protokolü gibi araçlar tartışılmıştır. Bunun yanı sıra, toplumsal farkındalık oluşturmanın, ekonomik eşitsizliklerin azaltılmasının ve mağdurların rehabilitasyonu için destek mekanizmalarının güçlendirilmesinin önemi vurgulanmıştır.

Oturum sonunda, çocukların her türlü sömürüden korunması için çok boyutlu bir yaklaşım gerektiği ve bu mücadelede tüm toplumların ortak sorumluluk taşıdığı sonucuna varılması hedeflenmektedir.

4. Uygulama

AKTİVİTE 1: Giriş

Süre: 5 dk.

Eğitimci kendisini tanıtarak, konunun önemini ve gündemi aktararak oturuma başlayacaktır.

AKTİVİTE 2: Cinsel amaçlarla çocuk ticareti

Süre: 35 dk.

Bu aktivite, cinsel amaçlarla çocuk ticareti (CAÇT) konusunu ele alarak bu suçun nedenleri, etkileri ve çözüm yolları üzerinde farkındalık yaratmayı amaçlamaktadır. Katılımcılara, CAÇT'nin çocukların temel haklarını ve insanlık onurunu ihlal eden ağır bir insan hakları suçu olduğu aktarılmıştır.

Aktivite kapsamında, çocuk ticaretinin farklı biçimleri (zorla çalıştırma, evlilik kisvesi altında satılma, silahlı çatışmalarda kullanılma vb.) tartışılmış ve CAÇT'nin özeldde cinsel sömürüye yönelik en yaygın suç türlerinden biri olduğu belirtilmiştir. Sorunun yapısal nedenleri olarak ekonomik eşitsizlik, eğitim yetersizliği ve toplumsal

cinsiyet eşitsizliği gibi faktörler değerlendirilmiştir.

Katılımcılara ulusal ve uluslararası hukuki mekanizmalar hakkında bilgi verilmiş; özellikle BM Çocuk Haklarına Dair Sözleşme ve İnsan Ticaretine Karşı Palermo Protokolü'nün önemi vurgulanmıştır. Bunun yanında, mağdurlara yönelik rehabilitasyon hizmetlerinin artırılması ve toplumsal farkındalık kampanyalarının güçlendirilmesi gibi çözüm önerileri paylaşılmıştır.

Bu aktivite, katılımcıları sorunun karmaşıklığı ve çözüm yolları hakkında bilgilendirmeyi, onları daha aktif bir şekilde mücadeleye katılmaya teşvik etmeyi hedeflemiştir.

AKTİVİTE 3: Özet

Süre: 5 dk.

Katılımcılardan etkinlikle ilgili düşüncelerini ve öğrendiklerini ya da duygularını paylaşmaları istenir.

BİLGİ NOTU

Çocuk ticareti, modern çağın en ağır insan hakları ihlallerinden biri olup insanlık onurunu zedeleyen, geçmişte kaldığını düşündüğümüz köleliğin çağdaş bir yansımasıdır. Çocukların sömürü amacıyla ticari bir ürün gibi alınıp satılması ve bir yerden bir yere taşınması, insan haklarına ve uluslararası hukuka aykırı bir suç teşkil etmektedir. Bu suç, çocukların en temel haklarını ve insanlık onurunu hiçe sayarak yaşamlarını derinden etkileyen bir travmaya sebep olmaktadır.

Çocuk ticareti pek çok farklı biçimde ortaya çıkabilir. Çocuklar zorla çalıştırılabilir, borç mükellefiyeti altında emek sömürsüne maruz bırakılabilir, ev içi veya dışı hizmetlerde ücretsiz çalıştırılabilir, evlilik kisvesi altında satılabilir ya da cinsel sömürüye zorlanabilir. Bunun yanı sıra, silahlı çatışmalarda asker olarak kullanılmak üzere kaçırılmaları veya satılmaları da sık rastlanan örneklerdendir.

Cinsel amaçlarla çocuk ticareti (CAÇT) ise çocuk ticaretinin en vahim şekillerinden biridir. Çocukların fuhuş, pornografi ya da diğer cinsel sömürü biçimlerine zorlandığı bu suç türü, yalnızca bireysel suçlular değil, aynı zamanda organize suç şebekeleri tarafından da yaygın bir şekilde işlenmektedir. Bu suçun temelinde, ekonomik eşitsizlikler, yoksulluk, eğitim eksikliği, toplumsal cinsiyet eşitsizliği ve hukuki koruma mekanizmalarındaki yetersizlikler gibi yapısal sorunlar yer almaktadır.

Bu ağır suçun önlenmesi için ulusal ve uluslararası düzeyde birçok yasal düzenleme ve politik çaba bulunmaktadır. BM Çocuk Haklarına Dair Sözleşme ve İnsan Ticaretine Karşı Protokol gibi uluslararası belgeler, çocuk ticaretine karşı mücadelede temel hukuki çerçeveyi oluşturmaktadır. Ancak, bu suçla etkin bir şekilde mücadele edebilmek için sadece yasaların yeterli olmadığı açıktır. Toplumun her kesiminde farkındalık oluşturulması, mağdurların rehabilitasyonunun sağlanması ve ekonomik eşitsizliklerin azaltılması gibi çok boyutlu önlemler alınması gerekmektedir.

Sonuç olarak, çocuk ticareti ve özelden cinsel amaçlarla çocuk ticareti, tüm toplumların ortak sorumluluk bilinciyle mücadele etmesi gereken bir sorundur. Çocukların her türlü istismardan korunması, onların insan onuruna yakışır bir hayat sürebilmeleri için en temel gerekliliktir.

OTURUM 5: HUKUKİ MEKANİZMALAR VE HUKUKİ MEKANİZMALARA ERİŞİMİN SAĞLANMASI

Öğrenim hedefleri

Bu oturumun sonunda katılımcılar:

- Katılımcıların cinsel amaçlarla çocuk ticaretine (CAÇT) karşı ulusal ve uluslararası hukuki mekanizmalar hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlamak. Özellikle BM Çocuk Haklarına Dair Sözleşme, Palermo Protokolü ve diğer ilgili mevzuatların uygulanabilirliği üzerine farkındalık kazandırmak.
- Hukuki mekanizmaların CAÇT mağdurlarının korunması, sömürünün önlenmesi ve failerin cezalandırılmasındaki rolünü anlamak.
- Mağdurların adalete erişimini sağlamak için gerekli prosedürlerin, destek hizmetlerinin ve başvuru yollarının katılımcılar tarafından öğrenilmesi. Bu süreçte karşılaşılan engellerin nasıl aşılabileceği üzerinde durulması.
- Çocuk mağdurların ihtiyaçlarına ve insan onuruna saygı gösteren, hak temelli bir yaklaşımın hukuki süreçlerde nasıl benimsenebileceğini öğretmek.
- Kolluk kuvvetleri, hukukçular, sosyal hizmet uzmanları ve sivil toplum kuruluşları gibi aktörlerin hukuki mekanizmalara erişimin sağlanmasındaki rollerini değerlendirmek ve iş birliğinin önemini vurgulamak.
- Katılımcılara, hukuki mekanizmaların etkin uygulanmasını sağlayacak politika geliştirme süreçleri hakkında bilgi vermek ve bu bağlamda yapılabilecek öneriler üzerinde tartışma ortamı yaratmak.

Bu hedefler, oturumun sonunda katılımcıların hukuki mekanizmalar hakkında bilinçlenerek, çocuk ticareti mağdurlarının haklarının korunmasında daha etkin bir rol alabilmelerini sağlamayı amaçlamaktadır.

A. Oturum Planı

Aktivite	Süre	Eğitim Yöntemi	Materyaller
Aktivite 1			
Giriş	5 dk.	Soru - Cevap Sunum	
Aktivite 2			
Toplumsal Cinsiyet Kısacında Kadınlık Deneyimleri	25 dk.	Grup Çalışması	Flipchart, Boya Kalemleri, Zarf, Kalem
Aktivite 3			
Özet	10 dk.	Oturum Değerlendirme	

B. Aktivitelerin Açıklaması

1. Amaç:

Bu oturumun amacı, cinsel amaçlarla çocuk ticaretine karşı geliştirilen ulusal ve uluslararası hukuki mekanizmaları tanıtmak ve bu mekanizmalara mağdurların erişimini sağlamak için gerekli adımların anlaşılmasını sağlamaktır. Katılımcılara, hukuk sisteminin çocuk ticareti mağdurlarına nasıl koruma sağladığı, hukuki süreçlerin nasıl işlerlik kazandığı ve bu süreçlerde karşılaşılan engellerin nasıl aşılabileceği hakkında bilgi verilecektir. Ayrıca, etkili bir hukuki müdahale için gerekli iş birliği ve hak temelli yaklaşımın önemi vurgulanacaktır.

2. Oturum Hazırlanması

Aşağıda yer alan kontrol çizelgesi izlenmelidir. Listede önemli bilgiler, hatırlatmalar ve bu oturum için gerekli olan material ve ekipman yer almaktadır. Oturum başlamadan bir gün önce listedeki materyallerin hazır olduğundan emin olmanız tavsiye edilir.

a. Gerekli material ve ekipman

Materyaller ve ekipman:

- Flipchart ve kağıtları
- Boya Kalemleri
- Zarflar
- Kalemler

b. Oturum öncesi hazırlık

Materyalleri kontrol edin.

3. Kısa Oturum Özeti

Bu oturumda, cinsel amaçlarla çocuk ticaretine karşı geliştirilmiş ulusal ve uluslararası hukuki mekanizmalar ele alınacaktır. Katılımcılara, hukuki süreçlerin mağdurları nasıl koruduğu ve bu mekanizmalara erişimin nasıl sağlanabileceği konusunda bilgiler verilecektir. Ayrıca, hukuki müdahale için gerekli olan iş birliği, engellerin aşılması ve hak temelli yaklaşımın önemi tartışılacaktır. Oturum, hukuki araçların etkin kullanımı ve mağdurların adalete erişimini desteklemeye yönelik somut adımların belirlenmesine odaklanacaktır.

4. Uygulama

AKTİVİTE 1: Giriş

Süre: 5 dk.

Eğitimci, kendisini tanıtarak ve konunun önemini vurgulayarak oturuma başlar.

AKTİVİTE 2: Hukuki Mekanizmalar ve Hukuki Mekanizmalara Erişimin Sağlanması

Süre: 35 dk.

Bu aktivitede, cinsel amaçlarla çocuk ticaretine karşı mevcut hukuki mekanizmalar ve bu mekanizmalara erişim süreçleri üzerinde durulacaktır. Katılımcılara, ulusal ve uluslararası düzeydeki yasal düzenlemeler hakkında bilgi verilecek ve bu mekanizmalara başvuru yöntemleri detaylı bir şekilde açıklanacaktır. Ayrıca, mağdurların adalete erişimini engelleyen zorluklar ve bu engellerin aşılması için yapılması gerekenler tartışılacaktır. Sunum, hukukun uygulanmasında etkili iş birliği ve mağdurların haklarının korunmasında izlenmesi gereken adımları öğrenmeye yönelik bir rehber niteliği taşımaktadır.

AKTİVİTE 3: Özet

Süre: 10 dk.

Eğitimci soru- cevap tekniği ile tartışma başlatarak oturumu sonlandırır.

BİLGİ NOTU

Cinsel amaçlarla çocuk ticareti (CAÇT), ciddi bir insan hakları ihlali olup, çocukların en temel haklarını ve insanlık onurunu ihlal eden bir suçtur. Çocuk ticaretiyle mücadelede, etkili hukuki mekanizmaların oluşturulması ve mağdurların bu mekanizmalara erişimlerinin sağlanması büyük önem taşımaktadır. Bu bilgi notunda, cinsel amaçlarla çocuk ticaretine karşı mevcut hukuki düzenlemeler ve mağdurların hukuki mekanizmalara nasıl ulaşabilecekleri hakkında bilgi verilecektir.

Çocuk ticaretiyle mücadele etmek için bir dizi uluslararası sözleşme ve protokol bulunmaktadır. Bunlardan en önemlileri arasında, Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi (CRC) ve İnsan Ticaretine Karşı Palermo Protokolü yer almaktadır. Bu belgeler, çocuk ticaretinin her türlü biçimini yasaklamakta ve çocukların korunması için çeşitli önlemler öngörmektedir. Türkiye'nin de taraf olduğu bu protokoller, ulusal hukukun da şekillenmesinde etkili olmuştur.

Ulusal düzeyde ise, Türk Ceza Kanunu'nda çocuk ticareti ve cinsel sömürü suçlarıyla ilgili çeşitli hükümler bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, mağdurlara yönelik çeşitli destek hizmetleri sunarak mağduriyetlerin giderilmesine yardımcı olmaktadır.

Mağdurların hukuki haklarına erişim sağlaması için etkili bir destek mekanizması gerekmektedir. Bu süreç, mağdurların koruma altına alınması, dava süreçlerinin başlatılması ve adaletin sağlanması gibi adımları içermektedir. Mağdurların hukuki hizmetlere erişmesi, genellikle psikolojik, sosyal ve ekonomik destekle birlikte sağlanmalıdır. Bu anlamda, sivil toplum kuruluşlarının ve yerel yönetimlerin sunduğu destek hizmetlerinin yanı sıra, avukatlar ve sosyal hizmet uzmanları da mağdurlara hukuki yardım sunmaktadır.

Mağdurların hukuki mekanizmalara erişimini engelleyen bir dizi zorluk bulunmaktadır. Bu engeller arasında, dil bariyerleri, toplumsal stigmatizasyon, yetersiz bilgi ve yoksulluk gibi faktörler öne çıkmaktadır. Ayrıca, hukuki süreçlerdeki bürokratik engeller ve kurumlar arası koordinasyon eksiklikleri de mağdurların adalet arayışlarını zorlaştırmaktadır.

Bu engellerin aşılması için, hukuk sistemindeki uygulamaların daha erişilebilir hale getirilmesi, hukuki yardımların yaygınlaştırılması ve toplumsal farkındalık kampanyalarının güçlendirilmesi gerekmektedir. Ayrıca, ilgili kurumlar arasında etkin bir iş birliği ve koordinasyon sağlanması, mağdurların adalet süreçlerine daha kolay erişimini sağlayacaktır.

Cinsel amaçlarla çocuk ticareti, küresel çapta önemli bir insan hakları ihlali olup, bu suçla mücadele için ulusal ve uluslararası düzeyde etkili hukuki mekanizmalar gereklidir. Mağdurların bu mekanizmalara erişimi, onların haklarını korumak ve adaletin sağlanmasını mümkün kılmak için kritik bir öneme sahiptir. Bu nedenle, hukuki araçların etkin kullanımı ve iş birliğinin güçlendirilmesi, çocukların korunması adına büyük bir adımdır.

Avrupa Birliği ile birlikte ortak
finanse edilmektedir

AVRUPA BİRLİĞİ

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Avrupa Konseyi ile birlikte
ortak finanse edilmekte ve
uygulanmaktadır

